

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-18-0417

**Historický vývoj terminológie súkromného práva na Slovensku pre potreby
rekodifikácie slovenského občianskeho práva**

Zodpovedný riešiteľ **prof. JUDr. Marek Števček, PhD.**

Príjemca **Univerzita Komenského v Bratislave - Právnická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

-

**Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú
výsledkami projektu**

-

**Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce
výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače**

ŠTEVČEK, Marek - GREGOR, Martin - MLKVÝ, Matej. Lexikón dejín slovenskej súkromnoprávnej terminológie. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2023.
GAHÉR, František – MRVA, Michal – ŠTEVČEK, Marek – TURČAN, Martin. Otvorená textúra pojmov a pravidiel - voda na mlyn pre subjektivismus v aplikovanej sémantike? In Filozofia, 2020, roč. 75, č. 4, s. 309-323.

LYSÝ, Miroslav. Vzťah pozemkov a vecí s nimi spojenými na základe Žilinskej mestskej knihy. In Historický časopis, 2022, roč. 70, č. 3, s. 385 - 402.

GREGOR, Martin. Problém jednoznačnosti v slovenskej právnej terminológii. In Historia et Theoria iuris, 2022, roč. 14, č. 2, s. 13 - 25.

BRAXATORIS, Martin - ONDREJČÍK, Michal: Zakľučeniye i rastorženiye braka v kirillo-mefodijevskikh istočnikach = Conclusion and dissolution of marriage in Cyrillo-Methodian sources. In Zeitschrift für Slavische Philologie, roč. 79, 2023, č. 2 (v tlači).

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu sú použiteľné vo viacerých smeroch. Tým prvým bude materiál pre rekodifikačné práce na slovenskom občianskom zákonníku. V desiatkach štúdií, monografií i v záverečnom lexikóne sme priniesli poznatky historického vývoja jazyka súkromného práva. Ak platí rozdelenie práva na verejné a súkromné, a súčasne je možné hovoriť o tom, že je súkromné právo vo vývoji konzervatívnejšie, potom je dôraz na skúmanie historického vývoja jeho terminológie významnejšie a prakticky dôležitejšie. Výsledky projektu prinášajú nielen poznatky o vývoji jednotlivých termínov, ale často priamo či nepriamo odpovedajú na

otázku potrebnosti legálnych definícií. Prinášajú poznatky o vývoji kľúčových pojmov súkromného práva, z ktorých niektoré sú veľmi staré (čas, manželstvo, vec), iné vytvorila až jurisprudencia modernej doby (spôsobilosť).

Druhou rovinou je potom prínos výsledkov projektu v akademickej sfére. Výsledky sú použiteľné pre učebné materiály (poslucháčov práva pre občianske právo, rímske právo, právne dejiny) i rozvoj slovenskej jurisprudencie a osobitne významnou je miera kooperácie medzi jednotlivými právnymi disciplínami i odborníkmi mimo oblasti práva.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Najdôležitejším výsledkom riešenia projektu bol z formálnej stránky Lexikón dejín slovenskej súkromnoprávnej terminológie, dokončený v záverečnej etape projektu do tlače v rozsahu 746 rukopisných strán. Ide o výsledok práce šiestnástich spoluautorov naprieč právnickým akademickým prostredím (občianske právo, obchodné právo, právne dejiny, rímske právo) i mimo neho (jazykoveda). V tejto publikácii bol sumarizovaný výskum štvorročného úsilia členov riešiteľského kolektívu.

Na stránkach lexikónu sú aj syntetizujúco zhromaždené ciele projektu. Nimi bolo pochopenie mnohých otázok súvisiacich so sledovaním štruktúrálnej jednoty termínu a jeho obsahu, či spresňovanie právnej terminológie. Ukázalo sa, že vo viacerých prípadoch vznik právneho inštitútu predchádzal vzniku konkrétneho termínu. Rovnako je príznačné a dôležité, že niektoré právne termíny, ktorým sa z rôznych dôvodov snažili vyhnúť hlavné časti starších kodifikácií občianskeho práva, si našli svoju cestu prostredníctvom záverečných ustanovení, prostredníctvom iných právnych predpisov, či cez odbornú spisbu. Z hľadiska starších sporov o výklad niektorých kľúčových pojmov v súkromnom práve sa ako schodným východiskom ukázalo vyhnúť sa v niektorých prípadoch legálnym definíciám takýchto termínov, pokiaľ je to z praktického hľadiska účelné.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The most important result of the project was, from the formal side, the Lexicon of History of Slovak Private Law Terminology, completed for printing in the final stage of the project in the amount of 746 manuscript pages. It is the result of the work of sixteen co-authors across the legal academic environment (civil law, commercial law, legal history, Roman law) and beyond it (linguistics). This publication summarized the research of the four-year effort of the members of the research team.

On the pages of the lexicon, the goals of the project are synthesized, too. They were the understanding of many questions related to the observing the structural unity of the term and its content, or the refinement of legal terminology. It turned out that in several cases the creation of a legal institute preceded the creation of a specific term. It is also significant and important that some legal terms, which for various reasons were tried to avoid in the main parts of older codifications of civil law, found their way through final provisions, through other legal regulations, or through professional writings. From the point of view of older disputes about the interpretation of some key terms in private law, avoiding the legal definitions of such terms in some cases has proven to be a feasible way out, as long as it is expedient from a practical point of view.